

ליל שבת קודש פרשת נשא ה'תשס"ד

בליל שבת קודש היתה סעודת שלום זכר לכבוד נכדו של מוהרא"ש נ"י, בן בנו ר' נתן משה שמואל נ"י בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, ולא איסתייע מילתא לדרוש אז ברכים.

בוקר שבת קודש פרשת נשא ה'תשס"ד

בשבת קודש בבוקר, היתה סעודת עליה לתורה לחתן אחד מאנ"ש בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, ולא איסתייע מילתא לדרוש אז ברכים.

סעודה שלישית פרשת נשא ה'תשס"ד

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קמ"א, המדבר מתשובה ומתיקון הברית, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביז"ל בתורה זו), אם יזכה שירגיש באמת כאב הטאיו, היינו כשימול את ערלת לבנו, כי כל זמן שלבו ערל ואטום אי אפשר לו להרגיש באמת, רק כשימול את ערלת לבנו ויהיה לו חלל בלב, ואזי ירגיש לבנו באמת גודל כאבו ויצטער ויתחרט באמת, ואזי מגודל החרטה ירגישו גם כל הלבבות של כל הטפות שנמשכו ממנו ולכל מקום שנמשכו ירגישו שם במקום שהם, הן אותם

שנמשכו ממנו ונתהוו מהם בניו ממיין בני אדם, והן אותם שנמשכו ממנו למקום אחר חס ושלוש וכו', וזהו (דברים ל') ומל' ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך, היינו כשימול' ה' את לבבו ימול גם לבב זרעו וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביז"ל מתחיל התורה "אם יזכה" שירגיש באמת כאב חטאיו וכו', כי זה זכיה גדולה לאדם שירגיש כאב חטאיו, וידע היטיב שצריך לעשות תשובה, ויהיה כל ימיו בתשובה, כי על פי רוב אין האדם שם על לבו את כאב חטאיו כלל, ולא נופל בדעתו שצריך לעשות תשובה, רק נדמה לו ששאר אנשי העולם צריכים לחזור בתשובה, אבל הוא כבר יהודי טוב באמת, ובפרט היום, שתהלה לאל נתרבתה תנועת התשובה בעולם, ויש הרבה בעלי תשובה כן ירבו, ונדמה לאנשי העולם ש"בעל תשובה" נקרא רק מי שהיה רחוק לגמרי מן היהדות ועכשיו חזר, אבל מי שנולד לתוך משפחה של שומרי תורה ומצוות אינו צריך לעשות תשובה, ולא שמים על לב שכל אחד ואחד צריך לעשות תשובה על מעשיו דיבוריו ומחשבותיו הרעות, כי מי יאמר זכיתי לבי טיהרתי מחטאתי (משלי כ'), והלאי שנזכה להיות בעלי תשובה באמת, אבל למה אין האדם חושב מזה? מחמת שאינו מרגיש כאב חטאיו, וה"אנכיות" שבקרב מסתיר ממנו את האמת, ונדמה לו שאצלו הכל בסדר, רק אחרים צריכין לחזור בתשובה, וכבר אמר רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קי"ב) שהמשכיל המבין יש לו להתפלל כל ימיו שיזכה פעם אחת כל ימי חייו לדבר דיבור אחד של אמת לפני ה' כראוי, עיין שם, כי עוונותיו של אדם מסתירים ממנו את האמת, ואי אפשר לו ליישב דעת ולדבר דיבור אמת לפני הקדוש ברוך הוא כראוי, ומקובל הוא אצל אנשי שלומינו, מתי האדם מגיע אל מדריגה זו, לדבר דיבור אמת לפני הקדוש ברוך הוא כראוי? זהו בשעת ירידה, כשבא אל תכלית דיוטא התחתונה, ורואה שכבר אין לו שום תקוה ותקנה מרוב צרות ויסורין העוברים עליו, אז, אם אף על פי כן אינו מתייאש, וצועק אל השם יתברך כראוי, זה נקרא דיבור אמת, כי הוא מדבר מעומק לבו הנשבר, ולב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה (תהלים נ"א), מה שאין כן כשאדם מחזיק עצמו בגדלות, ונדמה לו שאצלו הכל בסדר, אזי קשה לו מאד לדבר דיבור אמת לפני הקדוש ברוך הוא כראוי, כי עוונותיו מעוורים את עיניו, ואינו רואה ומרגיש כאב חטאיו כלל, ומחמת זה אינו יכול לדבר דיבור אמת לפני הקדוש ברוך הוא, ולכן עיקר עבודת האדם לשבר לבו היטיב לפני הקדוש ברוך הוא, ותמיד לפרש כל שיחתו ושברון לבו לפניו יתברך, איך שחשוד ומר לו מאד מכל הצרות והיסורין שעוברים עליו, ואז מתוך דיבורים אלו בוודאי יגיע אל דיבור אמת, לדבר דיבור אמת לפני הקדוש ברוך הוא כראוי,

ויאיר לו השם יתברך אור האמת עד שיזכה להרגיש כאב הטאיו, ויחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, אשרי לו.

והנה יוצא מתוך דברי רביז"ל בתורה זו, שעיקר העוון והחטא שאוטם וסותם לבו של אדם ואינו מניח אותו להרגיש כאב הטאיו, הוא פגם הברית רחמנא ליצלן, כי הפגם הזה בורא קליפות ומשחיתים רחמנא ליצלן שמסבבין האדם מכל צד, והם מעוררין עיניו מלראות אלקותו יתברך, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו') אלמלי נתנה רשות לעין לראות אין כל בריה יכולה לעמוד מפני המזיקין, ומחמת שאינו רואה קליפות אלו, נדמה לו שאין כלום, ואין לו על מה לחזור בתשובה, אבל זכי הראות רואים איך שקליפות לאלפים ולרבבות מסבבים את האדם הזה ורודפים אחריו, ואם אין האדם זוכה לחזור בתשובה אזי גם אחר מיתתו הולכים אחר מיטתו ומקוננים עליו, והוא לו לבזיון ולחרפה גדולה רחמנא ליצלן (וכמבואר בסוף דברי רביז"ל בתורה זו), וגם בחיים חיותו גורמים לו כל מיני צרות ויסורין, כי פגם הברית מביא עניות ודחקות לאדם רחמנא ליצלן, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (זוהר פנחס רמ"ד.) מאן דזריק פירורין דנהמא עניות רדיף אבתריה, כל שכן מאן דזריק פירורין דמוחא (מי שזורק פירורי לחם עניות רודפת אחריו, כל שכן מי שזורק פירורי המוח), וכן מביא פגם הברית צרות ויסורין על האדם מרשעים ארורים, וכמובא בספר המדות (אות ניאוף ס" כ"ו) על ידי הוצאת זרע לבטלה בורא קליפות המתלבשים בבני אדם מתנגדים וחולקים עלו ועושין לו יסורין, ולכן האדם צריך לעבוד הרבה לשבר לבו לפני השם יתברך ולהכיר את מקומו, איך שהוא פגום ומושחת מאד, ולהתחנן מלפניו יתברך שיזכה להרגיש כאב הטאיו, ולתקן את אשר עיוות, ואז מתוך שברון לבו בוודאי יעזור לו השם יתברך להוציא דיבור אמת כראוי, ויאיר על עצמו אורו יתברך עד שיזכה לחזור בתשובה שלימה באמת.

והנה זה ברור שעיקר תקוות האדם לצאת מכל הטאיו ועוונותיו, ושיופתח עיניו ולבו להרגיש כאב הטאיו, הוא על ידי התקרבותו אל הצדיק, כי הצדיק הוא החן והיופי של כל העולם, ומי שמתקרב אליו ונכלל בו נפתחין עיניו ויוכל לראות, והעיקר שמתחיל להסתכל על עצמו ולראות איפוא הוא עומד בכל המדות (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' ס" ס"ז), שעל שם זה נקראים הצדיקים עיני העדה (במדבר ט"ו), כי הם פותחים עיני האדם לראות אלקותו יתברך, ולהבין עד היכן מגיעין פגם עוונותיו, והצדיק מעורר את האדם משינתו העמוקה, כי יש בני אדם שישנים כל ימיהם, והשנים שלהם עוברים כאדם הישן וחולם חלום, אבל מיד שמתקרב אל הצדיק הוא מתעורר משינתו, ומתחיל לראות איפוא הוא בעולם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' ס" ס'),

והעיקר שהצדיק פותח פיו ולבו לדבר דיבורי אמת לפני הקדוש ברוך הוא, כי עד עכשיו היה בבחינת סתם הרש שאינו שומע ואינו מדבר, היינו מחמת שאינו שומע דברי הצדיק, לכן אינו מדבר ומתפלל אל הקדוש ברוך הוא, אבל מיד ששומע דברי הצדיק אזי מתחיל לדבר אל ה' (ליקוטי מוהר"ן סי' הנ"ל), ואזי לאט לאט מאיר לו אור האמת לראות אלקותו יתברך ולהרגיש כאב חטאיו, עד שחוזר בתשובה שלימה באמת.

וזהו עוצם מעלת הזוכה להיות על ציון רביז"ל בעיר אומין, ולהגיד שם את העשרה מזמורי תהלים של תיקון הכללי, שניתקן על תיקון הברית, והבטיח רביז"ל והעיד שני עדים נאמנים, שאפילו אם גדלו ועצמו פשעיו של האדם מאד, יעשה לו טובה נצחית, ועם הפיאות יוציאו משאול תחתית (שיחות הר"ן סי' קמ"א, והנה יש ליצים ומתנגדים שמחרפים ואומרים שאם כן יש פתח טוב לחטוא חס ושלום, כי הנה האדם יחטא ואחר כך ילך לציון רביז"ל ויתכפר לו הכל, אבל הכל יפצה פיהם, כי אין הדבר כן כלל, רק על ידי שאדם בא לציון רביז"ל, רביז"ל מכנים בו הרהורי תשובה כאלו עד שכבר לא יהיה לו חשק לחטוא, כי יתחיל להרגיש כאב חטאיו עד שיומאם לו כל תאוה וחשק לחטוא חס ושלום, כי הצדיק האמת פותח עיני האדם, ונותן בו עיניו הקדושים, בבחינת (שבת ל"ד.) נתן בו עיניו ונעשה גל של עצמות, שהצדיק מכנים בו עיניו הקדושים, שיש לו עיני ה', וכמו שכתוב (תהלים ל"ד) עיני ה' אל הצדיקים, ועל ידי זה נעשה התגלות של עצמות חיות אלקותו יתברך, ורואה מה שפגם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' צ"ח), ולכן עיקר תקוות האדם על ידי התקרבותו אל הצדיק האמת, שיפתח את עיניו ויוליך אותו על דרכי התשובה, ועל ידי זה יהיה לו אחרית טובה לתקן את כל מה שעיוות בחיים חיותו ולזכות לחיים נצחיים לעולם הבא, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את קרבנות הנשיאים שהקריבו לחנוכת המזבח, ואיך שכל נשיא ונשיא הביא קרבנות ונדבות כפי מספרים מסוימים וכוונות מיוחדות, ומביא רש"י הקדוש בשם חכמינו הקדושים על הפסוק (במדבר ו') וקרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה, קערת כסף מנין אותיותיו בגימטריא תתק"ל כנגד שנותיו של אדם הראשון, שלשים ומאה משקלה על שם שכשהעמיד תולדות לקיום העולם בן ק"ל שנה היה, שנאמר (בראשית ה') ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו וגו', מזרק אחד כסף בגימטריא תתק"ך על שם נח שהעמיד תולדות בן ת"ק שנה, ועל שם עשרים שנה שנגזרה גזירת המבול קודם תולדותיו וכו' עיין שם,

ומוסיף הבעל הטורים, שבעים שקל כנגד ע' שנה שהניח לדוד המלך עליו השלום ולהצילם משבעים אומות, עיין שם, ויש להבין, למה רמזים אלו של שנות אדם הראשון ונח באים בקרבנות הנשיאים, ואיזה קשר ושייכות יש ביניהם? אבל על פי דברי רביז"ל יש להבין הענין בטוב טעם ודעת, כי הנה קרבנות הנשיאים לחנוכת המזבח היתה חינוך והתחלה לעבודת המשכן ולהקרבת הקרבנות, שעל ידם יזכו נשמות ישראל לחזור בתשובה ולהתכפר להם על כל עוונותיהם, ולכן בוודאי חוזרים לתקן מן ההתחלה שהוא תיקון חטאו של אדם הראשון, שפירש מאשתו ק"ל שנה והוליד רוחין ושידין ולילין מזרע דחזי לאונסיה (עירובין י"ח:), כי מחמת פגם ק"ל שנים אלו הוצרכו נשמות ישראל להצטרף בכור הברזל במצרים עד שיזככו ויצטרפו טפות אלו שהלכו לבטלה (כמבואר כל זה באריכות בכתבי האריז"ל בשער יציאת מצרים), ולכן עכשיו בחנוכת המזבח שמתחילים להקריב קרבנות לכפרת נשמות ישראל, מרמזים מיד את השנים של אדם הראשון שהיה כמנין קערת כסף גימטריא תתק"ל, כי בעוון הנ"ל הפרנסה והכסף הוא בניגעה גדולה, כי פרנסה בלי טורח תלוי בתיקון הברית (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ט), וזהו שלשים ומאה משקלה, שמזכירים הק"ל שנה שהיה צריך לתקן עד שהעמיד תולדות קדושות לקיום העולם, וזהו משקל"ה אותיות מש"ה ק"ל (כמובא בכתבי האריז"ל), כי משה רבינו שהוא הצדיק האמיתי שנאל נשמות ישראל מכור הברזל ממצרים, הוא עסק ביותר בתיקון ק"ל שנים אלו, כי הוא פתח להם אור הדעת לראות אלקותו יתברך, והוציא את הדיבור מן הגלות, בבחינת פ"ה ס"ה, שיתחילו נשמות ישראל לדבר ולהתפלל אל השם יתברך, וזהו מזרק אחד כסף בגימטריא תתק"ך כנגד שנותיו של נח ותולדותיו לפני המבול, כי גם המבול בא מחמת פגם זו, וכמו שכתוב (בראשית ו') כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ, ונח עסק בתיקון זה ביותר, וניצל על ידי התיבה, שהוא תיבת התפילה והדיבור אמת, שמאיר לאדם בתוקף החושך וההסתרה, בחינת (שם) צוהר תעשה לתיבה, שתעשה דיבורים מאירים (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קי"ב), וזהו שבעים שקל בשקל הקודש כנגד השבעים שנה שהניח אדם הראשון לדוד המלך, שהוא נעים זמירות ישראל, מלך המשיח, שעל ידו יכניעו את הרע של השבעים אומות, כי תאות ניאוף הוא תבערת המדורה הכללית של כל השבעים אומות ביחד (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"ט), ודוד המלך הוריש לעם ישראל ספר התהלים שהוא דיבור המאיר לכל אחד ואחד מישראל שימצא את עצמו בתוך ספר התהלים (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ק"א), ושיתחנן על נפשו לגאול אותה מן הגלות של שבעים האומות, ובתוכו כלול "תיקון הכללי" שעל ידה יש תקוה טובה לכל אחד ואחד ישראל להתקרב אל הצדיק האמת ולתקן את כל עוונותיו, וגם דוד המלך פתח לנו אור הדעת לדעת שכל מאורעותיו של אדם הם לטובתו, כי הוא שר שירה להשם יתברך הן בטוב והן בעקו, וכמו שכתוב

(תהלים נ"ז) בהוי"ה אהלל דבר, באלהי"ם אהלל דבר, שהן במדת החסד והן במדת הדין צריכין להלל לשמו יתברך (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ד'), ולכן אפילו אחר שחזר האדם בתשובה, וגם עשה תשובה על תשובה (עי' ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ו'), אם רואה שעדיין עוברים עלו צרות ויסורים, הן מעצמו והן מרשעים שממררים ימי חייו, לא יחלש דעתו כלל, רק יתחזק באמונה יתירה, ויידע שהכל לטובה, ויזכור את דברי רביז"ל (ספר המדות אות מריבה סי' צ') לפעמים נגזר על האדם שיכלה זרעו, וכשנמסר ביד שונאיו על ידי זה נתבטל הגזירה של כליית זרעו, נמצא שהכל לטובה, וזהו הדיעה והדיבור שהוריש לנו דוד המלך במשך שבעים שנה שלו, וממנו יצא המשיח שיכבוש את כל העולם בכח תפילתו, וימלא הארץ דיעה את ה' כמים לים מכסים, ולכן שפיר מרומזו כל הענינים האלו בקרבנות הנשיאים, כי חנוכת הנשיאים היתה התחלה וחינוך לכפרת עוונתם של ישראל, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים באמת, ולחזור בתשובה שלימה על כל עוונותינו, עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

